

**ΓΕΝΙΚΗ
ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2
ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ**

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΑΤΕΛΕΙΣ Ή ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ Ή ΑΔΗΛΟΜΥΚΗΤΕΣ (ΔΕΥΤΕΡΟΜΥCΕΤΕS)

Σε αυτή την κλάση κατατάσσονται:

1. Οι ατελείς μορφές των ασκομυκήτων κυρίως και κάποιων βασιδιομυκήτων
2. Οι μύκητες που δεν έχουν ή δεν έχει βρεθεί η τέλεια μορφή τους
3. Οι αγονομύκητες, δηλ. οι μύκητες που αγενώς δεν αναπαράγονται με σπόρια αλλά με μυκήλιο

Επομένως, στην κλάση αυτή **πάντα** αναφερόμαστε σε αγενή αναπαραγωγή μυκήτων και άρα εξετάζουμε στο μικροσκόπιο, για τις 2 πρώτες περιπτώσεις, αποκλειστικά **ΑΓΕΝΕΙΣ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΕΣ με αγενή σπόρια.**

- Οι απλές αγενείς καρποφορίες για όλους τους μύκητες ονομάζονται 'κονιδιοφόροι' και τα σπόρια τους γενικά ονομάζονται 'κονίδια'

ΑΓΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΥΚΗΤΩΝ

- Πραγματοποιείται χωρίς τη συνένωση κυττάρων αναπαραγωγής (γαμέτες)
- Επιτυγχάνεται με:
- Σπόρια αγενούς πολλαπλασιασμού
- κατάτμηση του μυκηλίου
- μυκηλιακούς σχηματισμούς (σκληρώτια, ριζόμορφα, κ.λ.π.)

Αγενή σπόρια

Διαφέρουν μεταξύ των μυκήτων με βάση:

- **τον αριθμό των κυττάρων**
  - μονοκύτταρα
  - δίκυτταρα
  - πολυκύτταρα
- **το σχήμα**
  - σφαιρικά
  - ελλειψοειδή
  - δρεπανοειδή
  - κυλινδρικά
  - δικτυοσπόρια, κ.λ.π.
- **το χρώμα**
  - υαλώδη
  - καστανά, κ.λ.π.
- **τη κίνηση**
  - απλανοσπόρια
- **το πάχος του τοιχώματος**
  - εφήμερα
  - υπνοσπόρια
- **το που σχηματίζονται**
  - ενδογενή: ενδοκονίδια,
  - εξωγενή: κονίδια, αρθροσπόρια, χλαμυδοσπόρια, βλαστοσπόρια

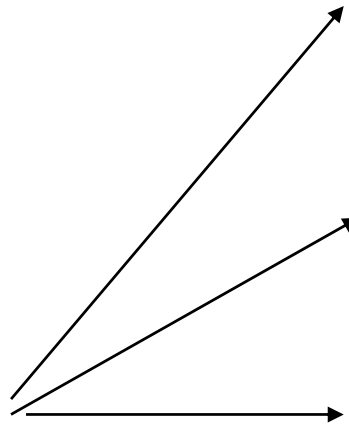

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ (DEYTEROMYCETES)

Οι ατελείς μύκητες ταξινομούνται σε διαφορετικές τάξεις ανάλογα με τις καρποφορίες τους:

Κονιδιοφόροι
(με κονίδια)

Μέσα σε Πυκνίδια

Τάξη: Sphaeropsidales

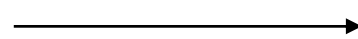
Πάνω σε Ακέρβουλα

Τάξη: Melanconiales

Ελεύθεροι

Τάξη: Moniliales

Μυκήλιο που δεν δημιουργεί καρποφορίες
και σπόρια

Τάξη: Mycelia Sterilia
(ΣΤΕΙΡΑ ΜΥΚΗΛΙΑ)

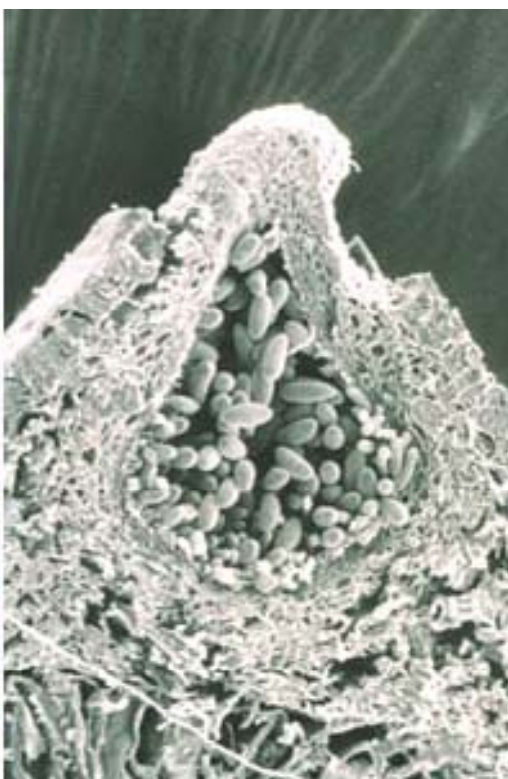
ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ (DEUTEROMYCETES)

ΤΑΞΗ: *Sphaeropsidales*- ΠΥΚΝΙΔΙΑ (σύνθετη καρποφορία)

σφαιρικοί σχηματισμοί με μια μικρή οπή (οστιόλη) στην κορυφή

Περιέχουν κονιδιοφόρους με κονίδια (= πυκνιδιοσπόρια) που κατά την ωρίμανση απελευθερώνονται

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ (DEYTEROMYCETES)

Σύνθετη καρποφορία: πυκνίδια

Τάξη Sphaeropsidales

Σημαντικά γένη:

Phoma. Πχ. *Phoma tracheiphila* –κορυφοξήρα εσπεριδοειδών

Ascochyta Πχ. *Ascochyta fabae* –ασκοχύτωση κουκιών

Phomopsis Πχ. *Phomopsis viticola*-φόμοψη αμπελιού

Septoria Πχ. *Septoria lycopersici* –σεπτορίαση τομάτας,
σέλινου

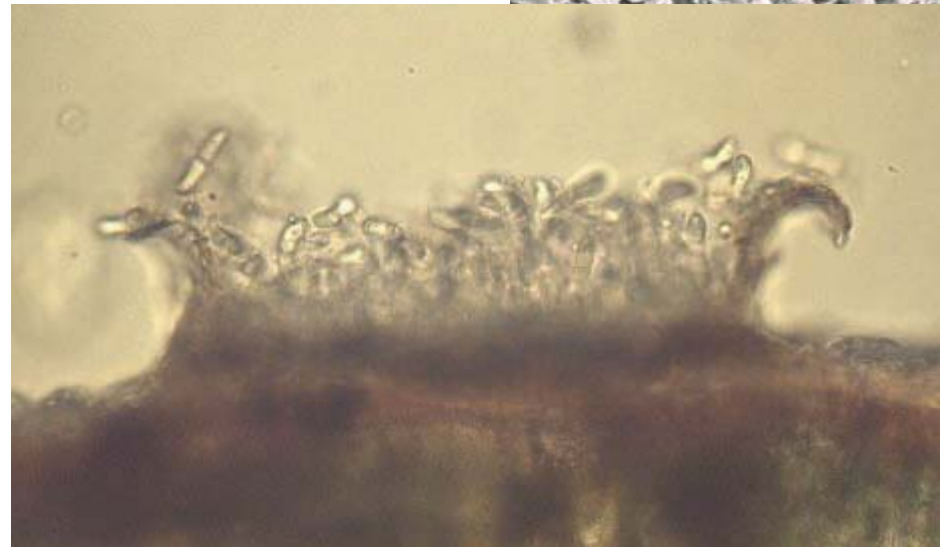
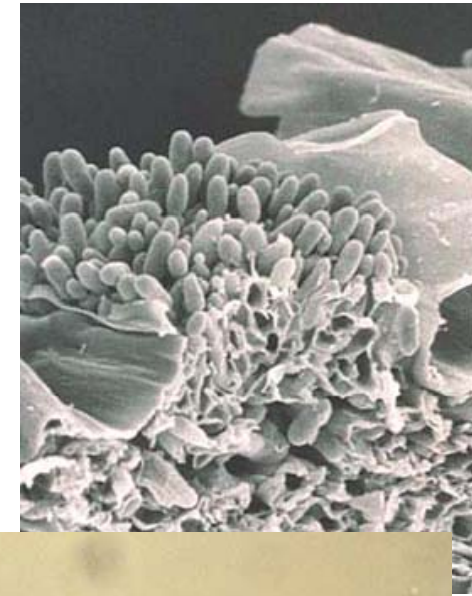
Pyrenochaeta Πχ. *Pyrenochaeta lycopersici*-φελλώδη
σηψιρριζία τομάτας

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ (DEYTEROMYCETES)

ΤΑΞΗ *Melanconiales*-ΑΚΕΡΒΟΥΛΑ (σύνθετη καρποφορία)

κυπελλοειδείς σχηματισμοί κάτω από την επιδερμίδα των φυτών με κονιδιοφόρους και κονίδια. Όταν ωριμάσουν σχίζεται η επιδερμίδα του φυτού και απελευθερώνονται τα σπόρια

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ (DEYTEROMYCETES)

Σύνθετη καρποφορία: ΑΚΕΡΒΟΥΛΑ

Τάξη Melanconiales

Σημαντικά γένη:

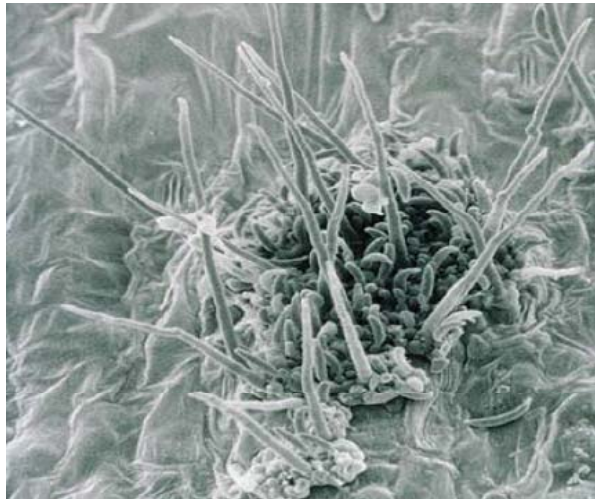
Colletotrichum Π.χ. *C. lagenarium*-
ανθρακνωση κολοκυνθοειδών

Gloeosporium Π.χ. *G. olivarum*-γλοιοσπορίαση
ελιάς

Coryneum Π.χ. *C. bejerinckii*-κορύνεο στα
πυρηνόκαρπα

Marssonina *M. juglandis*-ανθράκνωση
καρυδιάς

Sphaceloma *S. ampelina*-ανθράκνωση
αμπελιού

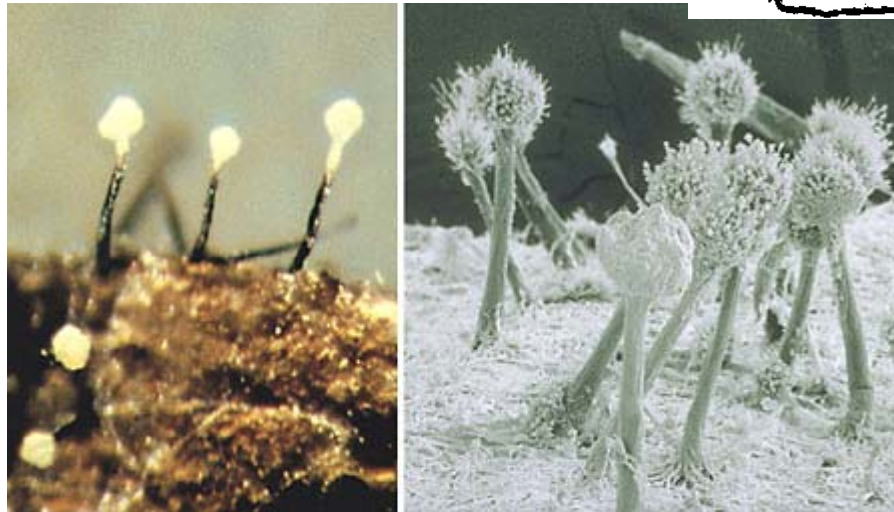
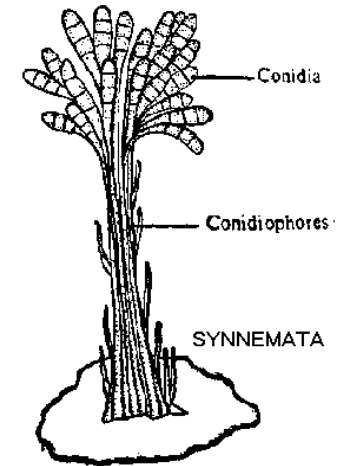
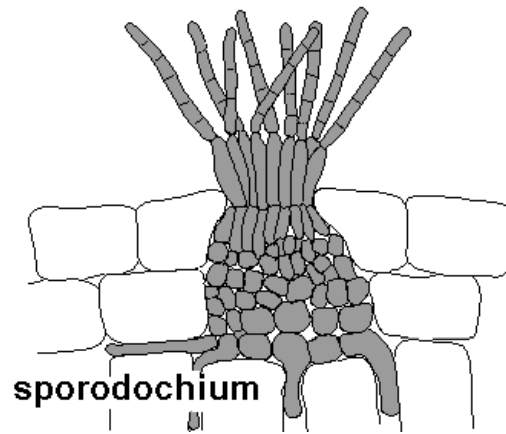

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ (DEΥΤΕΡΟΜΥCΕΤΕS)

ΤΑΞΗ *Moniliales* - Ελεύθεροι κονιδιοφόροι (απλή καρποφορία)
συνδεδεμένοι μαζί σε α) σποροδόχειο ή β) σύννημα

Σποροδόχειο

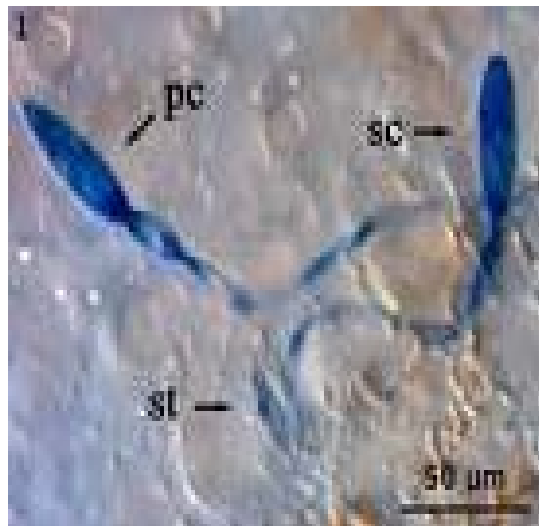
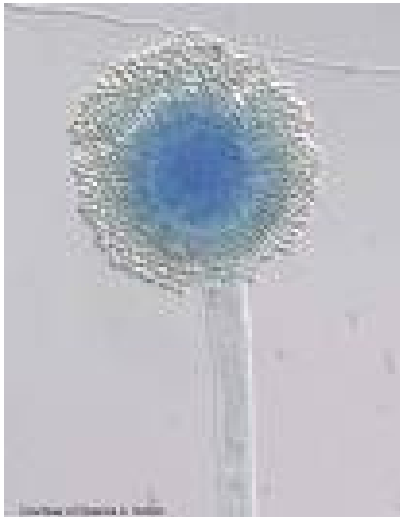
Συννήματα

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΥΚΗΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΜΥΚΗΤΕΣ (DEΥΤΕΡΟΜΥCΕΤΕS)

- Ελεύθεροι κονιδιοφόροι μεμονωμένοι (απλή καρποφορία)

Τάξη: **Moniliales**

Τάξη: Moniliales, Οικογένεια: Moniliaceae
(υαλόχρωμοι κονιδιοφόροι και κονίδια)

***Oidium* sp.** Υποχρεωτικό παράσιτο (Ασθένεια: Ωίδιο)

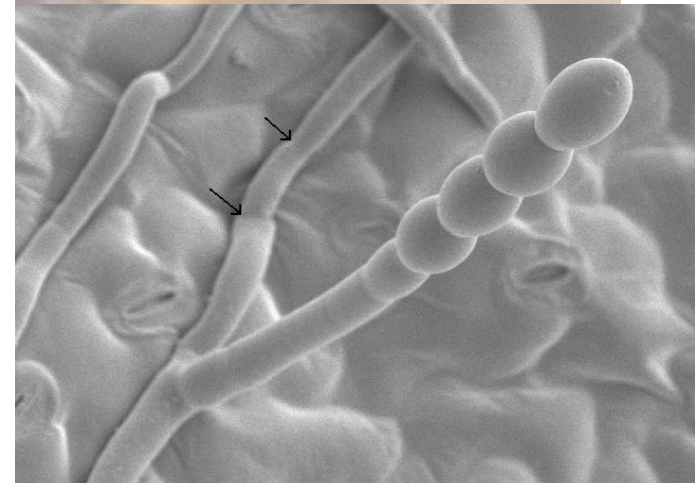
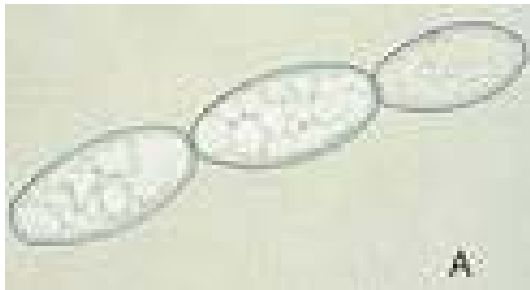
Ατελής μορφή πολλών ασκομυκήτων της οικ. Erysiphaceae

Κονιδιοφόροι: πολυκύτταροι

Κονίδια: μονοκύτταρα, βαρελοειδή,
συνήθως σε αλυσίδα

πάνω στους κονιδιοφόρους.

Είναι **εκτοπαράσιτο** δηλ. σχηματίζει
μυκήλιο και κονιδιοφόρους στην
επιφάνεια των φυτικών κυττάρων

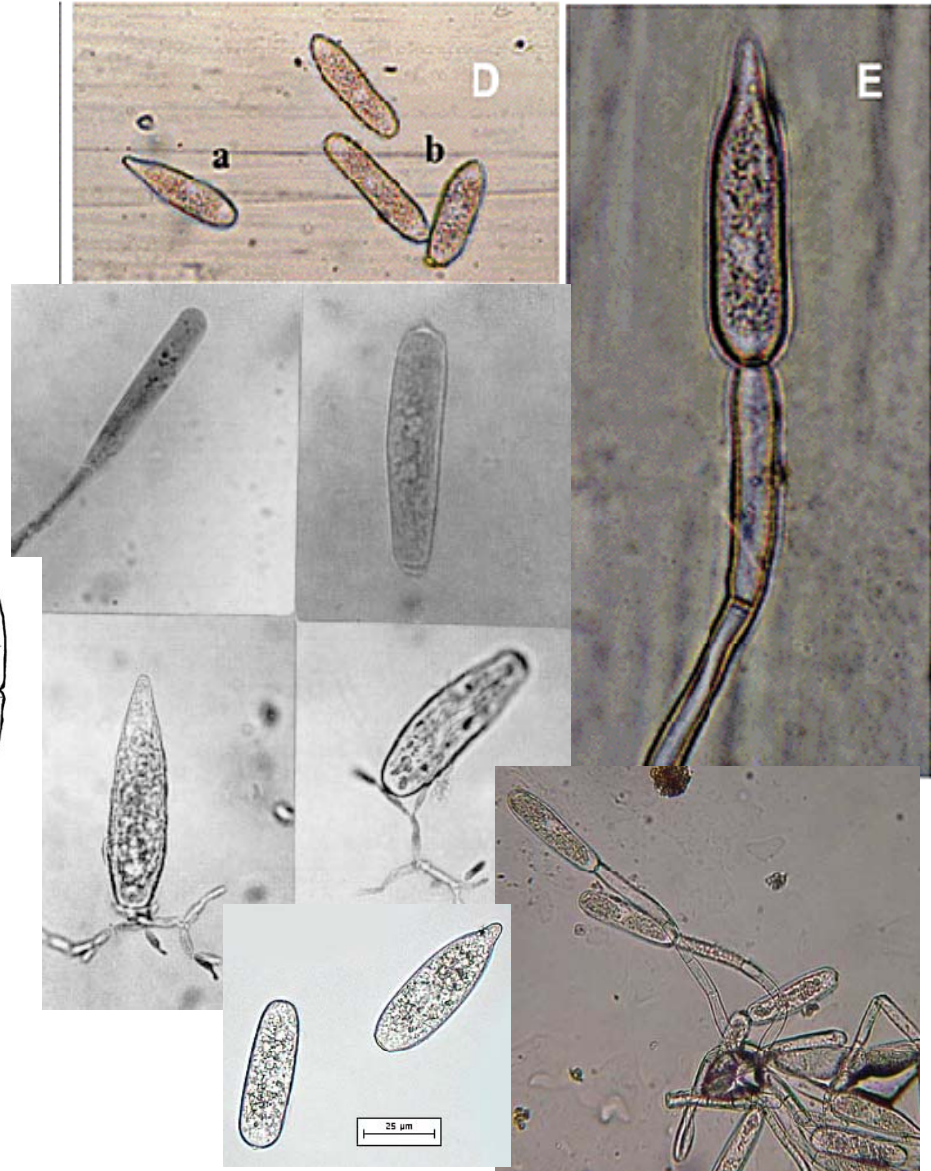
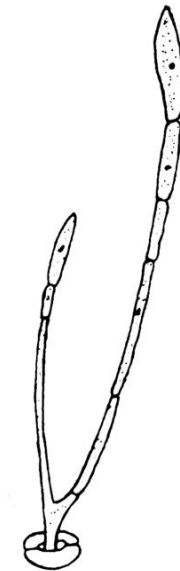
Τάξη: Moniliales, Οικογένεια: Moniliaceae (υαλόχρωμοι κονιδιοφόροι και κονίδια)

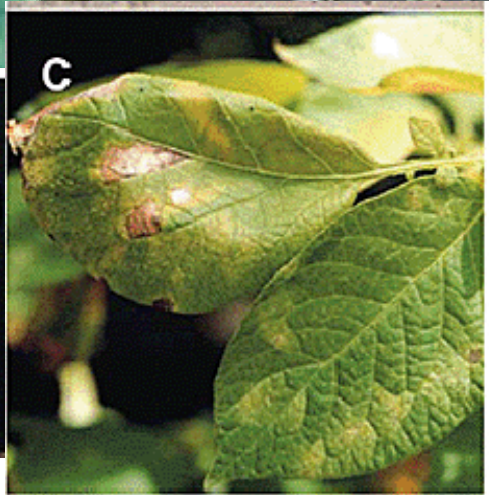
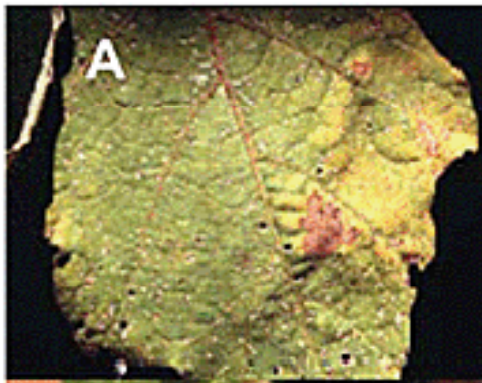
***Oidiopsis* sp.** Υποχρεωτικό παράσιτο (Ασθένεια: Ωίδιο)

Ατελής μορφή του ασκομύκητα *Leveillula* sp. της οικ. Erysiphaceae

Κονίδια: μονοκύτταρα, επιμήκη, μεγάλα σε μέγεθος, κάποια οξύληκτα στην κορυφή συνήθως μεμονωμένα ή πιο σπάνια σε μικρές αλυσίδες πάνω στους κονιδιοφόρους.

Είναι ενδοπαράσιτο δηλ. σχηματίζει μυκήλιο στο εσωτερικό των φυτικών κυττάρων και οι κονιδιοφόροι του βγαίνουν στην επιφάνεια από τα στομάτια

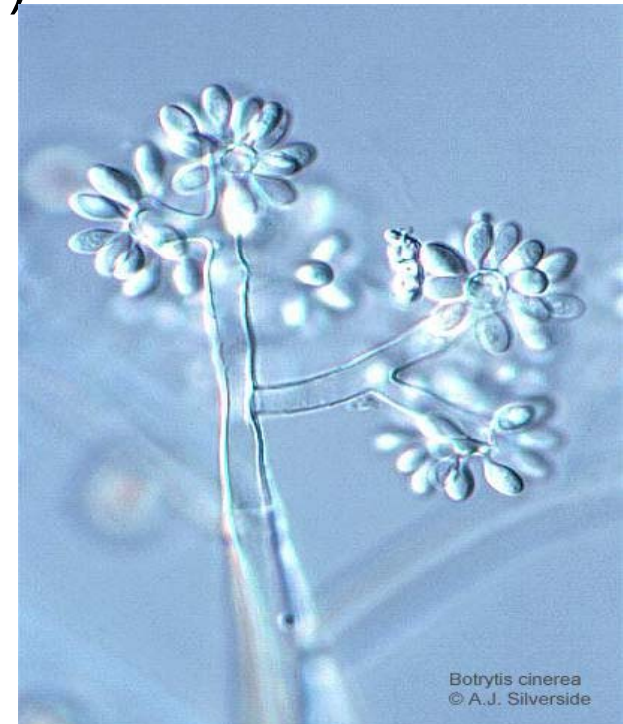
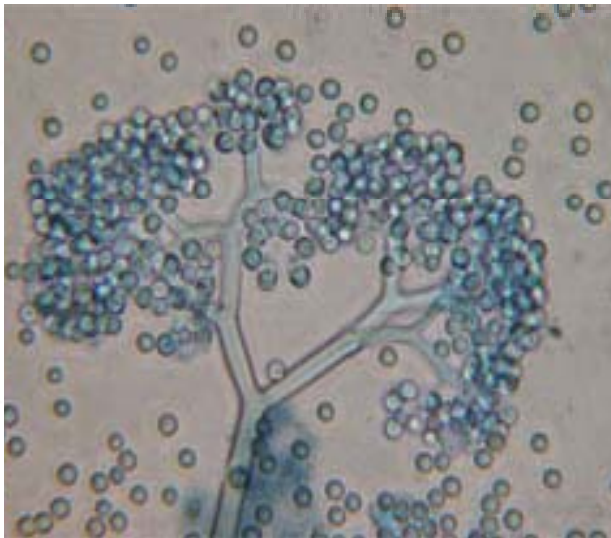

Τάξη: Moniliales, Οικογένεια: Moniliaceae
(υαλόχρωμοι κονιδιοφόροι και κονίδια)

Botrytis cinerea Δρα και ως σαπρόφυτο. Προσβάλλει πολλά φυτικά είδη και μετασυλλεκτικά. (Ασθένεια: Τεφρά σήψη)

Κονίδια: μονοκύτταρα, στρογγυλά που πάνω στον κονιδιοφόρο έχουν το σχήμα 'βότρυ' (τσαμπιού)

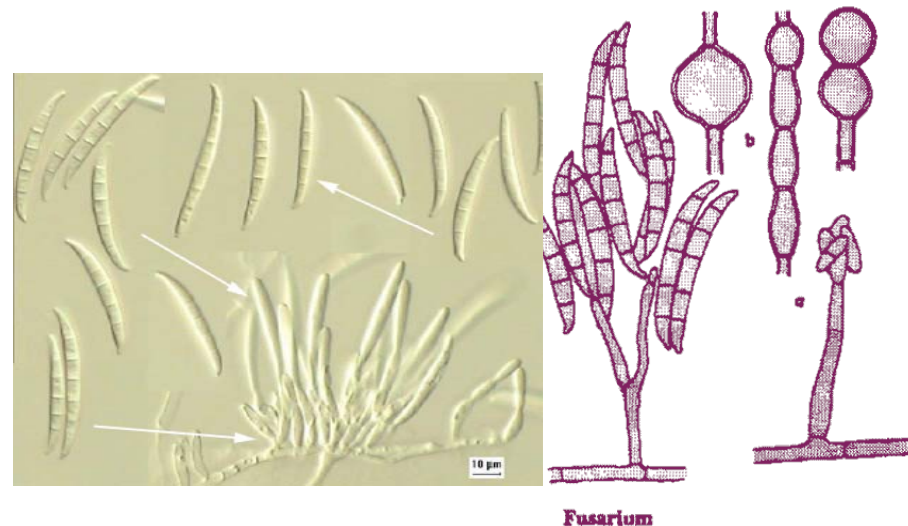
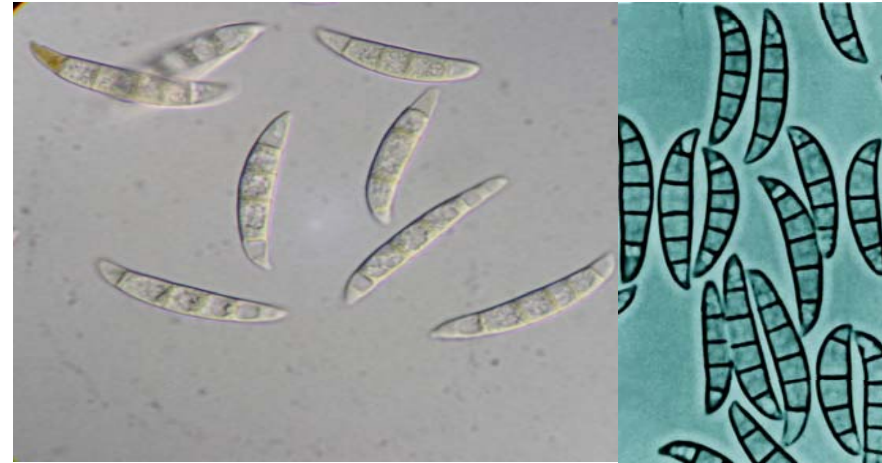

**Τάξη: Moniliales, Οικογένεια: Moniliaceae
(υαλόχρωμοι κωνιδιοφόροι και κονίδια σε
σποροδόχειο)**

***Fusarium* sp.** (προσβάλλει το
άδρωμα=ξηλώδη αγγεία του
φυτού). Ασθένεια=
αδρομύκωση/φουζαρίωση.
Έχει πολλές ειδικές μορφές
(*formae speciales*). Δρά και
ως σαπρόφυτο.

Δημιουργεί τα σπόρια του σε
σποροδόχεια. Κάνει: μη
χαρακτηριστικά μονοκύτταρα
μικροκονίδια **και** πολύ
χαρακτηριστικά
μακροκονίδια,
ημισελινοειδή, πολυκύτταρα
με εγκάρσια *septa*

Τάξη: Moniliales, Οικογένεια: Dematiaceae
(σκουρόχρωμοι κονιδιοφόροι και κονίδια)

Fusicladium sp. Ασθένεια: φουζικλαδίωση μηλοειδών
Κονίδια κορυνοειδή, μονοκύτταρα ή δίκύτταρα που μοιάζουν
χαρακτηριστικά με 'φλόγα κεριού'

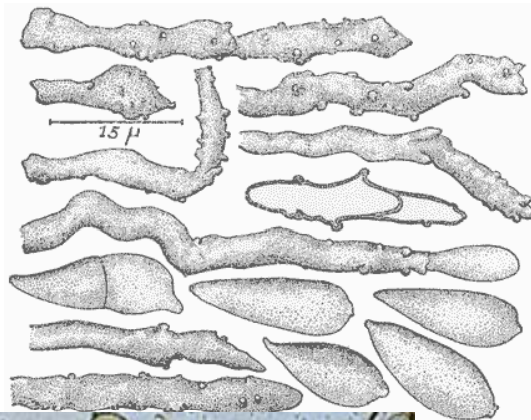
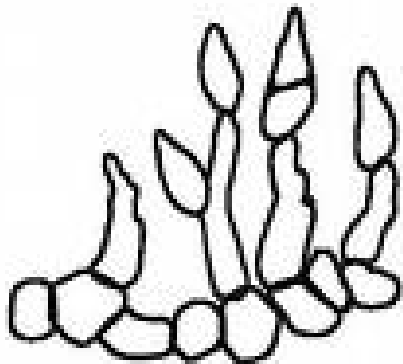

Foto ISPaVe

Foto

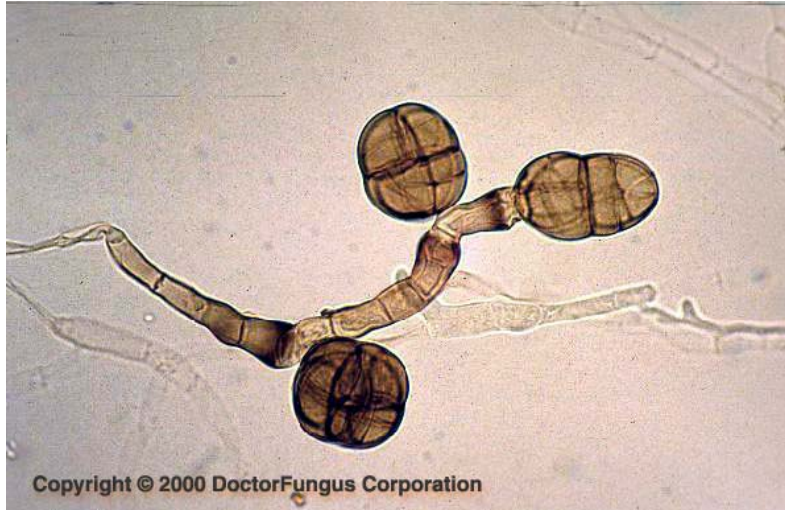
Τάξη: Moniliales, Οικογένεια: Dematiaceae
(σκουρόχρωμοι κονιδιοφόροι και κονίδια)

***Alternaria* sp.** Δρά και σαπροφυτικά. Προσβάλλει πολλά είδη φυτών κι έχει πολλές ειδικές μορφές. Ασθένεια: Αλτερναρίωση
Κονίδια ροπαλοειδή, πολυκύτταρα με εγκάρσια και επιμήκη septa. Κάποια με ράμφος (στο άκρο προς τον κονιδιοφόρο) σε αλυσίδες.
Οχι χαρακτηριστικοί κονιδιοφόροι.

Τάξη: Moniliales, Οικογένεια: Dematiaceae
(σκουρόχρωμοι κονιδιοφόροι και κονίδια)

***Stemphylium* sp.**

Ασθένεια: Στεμφυλλίωση.

Τα κονίδια μοιάζουν με του γένους *Alternaria* (πολυκύτταρα με εγκάρσια και επιμήκη septa) αλλά είναι βαρελοειδή και χωρίς ράμφος.

Οι κονιδιοφόροι είναι σπονδυλωτοί με χαρακτηριστικά εξογκώματα στην κορυφή των κυττάρων

Τάξη: *Mycelia sterilia*

Rhizoctonia solani, η ατελής μορφή του βασιδιομύκητα
Thanatephorus cucumeris

Χαρακτηριστικό διακλαδιζόμενο μυκήλιο χωρίς κονίδια και
κονιδιοφόρους. Δημιουργία σκληρωτίων (=ψευδομυκήλιο)

Στο μικροσκόπιο ξεχωρίζει
γιατί διακλαδίζεται σε
ορθές γωνίες και συνήθως
αμέσως μόλις διακλαδιστεί
δημιουργεί septa.

Προκαλεί σοβαρές
ασθένειες σε πολλά φυτά
όπως σηψιρριζίες, τήξεις
σπορίων, σήψη λαιμού
κ.α.

